

Vereniging ambtenaar en recht

“De juridische aspecten van openbaarheid en privacybescherming, in het bijzonder recente jurisprudentie over de Wbp”

**mw. mr. L.S. (Suzanne) van Loon
Capra Advocaten 's-Hertogenbosch
s.vanloon@capra.nl
073-6131345 / 088-5790016
06-18501068**

Wob:

Openbaarheid van overheidsinformatie is het uitgangspunt, tenzij sprake is van een uitzonderingsgrond

Wbp:

De verwerking van persoonsgegevens is onrechtmatig, tenzij dit op grond van de Wbp is toegestaan

Wet openbaarheid van bestuur

Wob-verzoek

- Verzoek door een ieder
- Mondeling of schriftelijk
 - Per e-mail of fax als elektronische weg door bestuursorgaan is opengezet (ABRvRS 3 december 2008, JB 2009/15)
- Belang bij verkrijgen informatie niet vereist (art. 3, lid 3 Wob)
- Verzoeker vermeldt in het verzoek het document of de bestuurlijke aangelegenheid (art. 3, lid 2 Wob)
 - Het bestuursorgaan verzoekt zonodig om precisering en is de verzoeker daarbij behulpzaam (art. 3, lid 4 Wob). Zorgvuldigheidsbeginsel.

Onder de Wob vallen ook gegevens die zich in een PC bevinden:

- Elektronische bestanden/documenten
 - ABRvS 15 maart 2006, AB 2006, 160
- Videobeelden, geluidsfragmenten
 - ABRvS 11 april 1007, AB 2007/184
- Beelden één voor één bekijken: personen in beeld
frustratie opsporing?

Onderzoek naar info waarom is verzocht

- Zekere mate van inspanning
- Gaat om info die bij een bestuursorgaan behoort te berusten (ABRvS 19 maart 2008, zaaknummer: 200706054/1)
- Geen vergaarplicht (ABRvS 20 juni 2007, LJN: BA7618)
- Let op archiefverplichting (ABRvS 22 augustus 2008, AB 2007/366)

“De rechtbank is er terecht vanuit gegaan dat de bewaartermijn voor fiscale stukken 7 jaar bedraagt. Dit is anders indien voor het verstrijken van die termijn een verzoek om informatie op grond van de Wob is gedaan. Alsdan staat het een bestuursorgaan niet meer vrij de gevraagde informatie te vernietigen.”

Bestuurlijke aangelegenheid

- Een aangelegenheid die betrekking heeft op beleid van een bestuursorgaan, daaronder begrepen de voorbereiding en de uitvoering daarvan (art. 1, sub b Wob)
- Ruime uitleg
 - Declaraties die door een minister in de uitoefening van zijn ambt zijn ingediend
 - Beleid: gehele reilen en zeilen van de overheid (ABRvS 26 september 2001, Gst 7156/9)
 - Adviezen bezwarencommissie (let wel: apart bestuursorgaan)
 - Beslissingen met betrekking tot de rechtspositie van en de toekenning uit openbare middelen aan ambtenaren en gewezen ambtenaren (ABRvS 14 juli 2004, JB 2004, 297, AB 2004, 349, ABRvS 26 mei 2004, LJN:AO9992)

Weigeringsgronden

Absolute weigeringsgronden (art. 10 Wob)

- De eenheid van de kroon in gevaar kunnen brengen
- De veiligheid van de staat kunnen schaden
- bedrijfs- en fabricagegegevens, die door een natuurlijk persoon of rechtspersoon aan de overheid zijn medegedeeld
- Persoonsgegevens, als bedoeld in paragraaf 2 van hoofdstuk 2 Wbp tenzij verstrekking kennelijk geen inbreuk maakt op de persoonlijke levenssfeer (bijzondere persoonsgegevens, art. 16 ev Wbp, zoals gegevens met betrekking tot levensovertuiging, ras, politieke gezindheid, gezondheid, seksueel leven, lidmaatschap vakvereniging)

Relatieve weigeringsgronden (art. 10, lid 2 Wob)

- De betrekkingen van Nederland met andere Staten en met internationale organisaties
- De economische of financiële belangen van de staat
- De opsporing en vervolging van strafbare feiten
- De inspectie, controle en toezicht door bestuursorgaan
- De eerbieding van de persoonlijke levenssfeer
- Het belang dat de geadresseerden erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie
- Het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van de bij de aangelegenheid betrokken natuurlijk persoon of rechtspersoon dan wel derden

Eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

- “Het beroep van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer dient te worden afgewogen tegen het beroep van openbaarmaking. Bij die afweging dient het uitgangspunt van de Wob – openbaarheid is de regel – zwaar te wegen” (ABRvS 25 juli 2012, 201106670/1/A3)
- Bescherming geldt ook voor ambtenaren en bestuurders (grens met beroepsmatig functioneren) (ABRvS 4 juli 2008, 200706371/1)
 - Namen (ABRvS 25 maart 2015, ECLI:NL:RvS:2015:942 wachtgeld-oud-bestuurders) (ABRvS 4 september 2013, ECLI:NL:RvS:2013:1027)
 - Salarisgegevens (ABRvS 20 juni 2007, 200607848/1)

Intern beraad (art. 11)

- Intern beraad: beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan of kring van bestuursorganen in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid
- Persoonlijke beleidsopvatting: een opvatting, voorstel, aanbeveling of conclusie van één of meerdere personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe aangevoerde argumenten

Intern beraad (2)

- Bewerkstelligen dat bij de primaire vormgeving van het beleid de betrokkene in alle vrijheid hun gedachten en opvattingen kunnen uiten (TK 186/87, 19859, nr. 3 p.38)
- Persoonlijke beleid van opvattingen in stukken opgesteld ten behoeve van intern beraad zijn niet openbaar
 - Tenzij het mogelijk is om te verstrekken in niet tot de persoon herleidbare vorm of betrokkene heeft ingestemd
 - Tenzij het gaat om milieu informatie
- Intern beraad kan zich uitstrekken tot buiten de kring van de overheid maar geldt niet voor elk advies
 - Oogmerk en aard document zijn bepalend (ABRvS 8 februari 2006, AB 2005/151 en ABRvS 29 april 2008, AB 2008/209)

ABRvS 20 juni 2007, LJN: AB7618 (Brabants Dagblad/Provincie Noord Brabant)

- Geanonimiseerde openbaarmaking van met een drietal ambtenaren getroffen afvloeiingsregelingen. Van die openbaarmaking op slechts uit gezonderd de opgenomen loongegevens en de medische aandoening van één van de betrokkene ten aanzien van geheimhoudingsclausule in afvloeiingsregeling wordt slechts rekening gehouden als het gaat om onverplichte verstrekte gegevens
- Krantenkop: “Gouden handdruk ambtenaren is geen interne zaak van provincie” onder vermelding van namen en functies van medewerkers. Botsing van grondrechten: vrijheid van meningsuiting en recht op privacy
- Conclusie: vrijheid van meningsuiting prevaleert indien sprake is van een zeker publiek belang

Wob: beroep niet ontvankelijk vanwege misbruik van recht

ABRvS 19 november 2014: 21311752/1

Voor het niet inhoudelijk behandelen van een beroepschrift vanwege misbruik van recht zijn “zwaarwegende gronden “vereist””. Dit is aan de orde als “rechten of bevoegdheden zodanig evident zijn aangewend zonder redelijk doel of een ander doel dan waartoe zij gegeven zijn, dat daarmee blijk wordt gegeven van kwade trouw”.

Wet bescherming persoonsgegevens

Artikel 2, lid 1 Wbp: deze wet is van toepassing op de geheel of gedeeltelijk geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens, alsmede de niet geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens die een bestand zijn opgenomen of die bestemd zijn om daarin te worden opgenomen.

Persoonsgegevens: elk gegeven betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon

Verwerking: verzamelen, verwerken, bewaren, bewerken, inzage, opvragen, samenbrengen, uitwissen, vernietigen etc.

7 Wbp:

Persoonsgegevens die voor een omschreven en gerechtvaardigd doel te worden verzameld

8 Wbp:

Gronden voor toelaatbare gegevensverwerking:

- Noodzaak tot uitvoering arbeidsovereenkomst

Inzage recht

Art. 35 lid 1

De betrokkene heeft het recht zich vrijelijk en met redelijke tussenpozen tot de verantwoordelijke te wenden met het verzoek hem mede te delen of hem betreffende persoonsgegevens worden verwerkt

→ Antwoord binnen 4 weken

Art. 35 lid 2

Volledig overzicht in begrijpelijke vorm, een omschrijving van het doel of doeleinden van de verwerking, de categorieën van gegevens waarop de verwerking betrekking heeft en de ontvangers of categorieën van ontvangers alsmede de beschikbare informatie over de herkomst van de gegevens

Art. 36

Recht op verbetering en aanvulling, verwijderen en afschermen

- Verwijdering zich alleen op objectief onjuiste gegevens
- Impliceert geen vernietiging

Art. 43

Weigeringsgronden

Onder andere in het belang van de staat, voorkoming strafbare feiten, ter bescherming van betrokkene of rechten en vrijheden van anderen

ABRvS 30 januari 2013, LJN: BY9910

Ex-medewerkster van de gemeente Zevenaar verzocht om een volledig overzicht van haar betreffende persoonsgegevens.

- fysiek dossier
- digitaal dossier

Afdeling:

Digitaal dossier voldoet niet aan bestandsbegrip Wbp. Immers appellante heeft niet aannemelijk gemaakt dat de in die digitale mappen opgenomen persoonsgegevens een gestructureerd geheel van persoonsgegevens vormen dat volgens bepaalde criteria toegankelijk is.

ABRvS 16 juli 2014, ECLI:NL:RvS:2014:2594

Afdeling:

In geval van geautomatiseerde of gedeeltelijk geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens is niet meer van belang of deze gegevens een bestand vormen als bedoeld in artikel 1, aanhef en onder c Wbp.

ABRvS 19 november 2014, ECLI:NL:RvS:2014:4144

Afdeling:

Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (uitspraak 2 februari 2011, 201005110/1) gaat het om een recht of een vrijheid van een ander om gewichtige belangen op kennisneming en behoort het belang van de gedachte wisseling tussen derden daar niet toe.